

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 161/21
U Luxembourg 22. rujna 2021.

Presuda u spojenim predmetima T-639/14 RENV, T-352/15 i T-740/17
DEI/Komisija

Opći sud poništio je odluke kojima je Komisija utvrdila da arbitražnom presudom kojom se određuje navodno povlaštena tarifa za električnu energiju nije bila dodijeljena prednost proizvođaču aluminija društvu Mytilinaios

Komisija je bila dužna pomno, dovoljno i potpuno ispitati eventualno postojanje državne potpore provedbom složenih ekonomskih i tehničkih ocjena

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (u daljnjem tekstu: DEI), proizvođač i isporučitelj električne energije sa sjedištem u Ateni (Grčka) koji kontrolira Grčka Država, i njegov najveći klijent, Mytilinaios AE - Omilos Epicheiriseon, prije Alouminion tis Ellados VEAΕ, sa sjedištem u Marousiju (Grčka) (u daljnjem tekstu: Mytilinaios), uključeni su u dugi spor u pogledu tarife za isporuku električne energije koja treba zamijeniti povlaštenu tarifu koju je primjenjivao Mytilinaios i koja je proizlazila iz jednog sporazuma potpisanog 1960., koji je istekao 2006.

U okviru arbitražnog sporazuma potpisanog 16. studenoga 2011. obje su se stranke sporazumjele da će rješavanje svojeg spora povjeriti Rythmistiki Archi Energeiasu (Regulatorno tijelo za energiju, Grčka, u daljnjem tekstu: RAE), pri kojem je na temelju grčkog zakona uspostavljena stalna arbitraža (u daljnjem tekstu: arbitražni sud).

Odlukom od 31. listopada 2013. (u daljnjem tekstu: arbitražna presuda) arbitražni sud odredio je tarifu za energiju primjenjivu na društvo Mytilinaios (u daljnjem tekstu: predmetna tarifa). Efeteio Athinon (Žalbeni sud u Ateni, Grčka) odbio je tužbu koju je DEI podnio protiv te arbitražne presude.

U tom kontekstu DEI je podnio dvije pritužbe Komisiji, tvrdeći prije svega da su RAE, a zatim i arbitražni sud društvu Mytilinaios dodijelili nezakonitu državnu potporu s obzirom na to da ga predmetna tarifa obvezuje da potonjemu isporučuje električnu energiju po cijeni nižoj od njezinih troškova i stoga od tržišne cijene. Dopisom od 12. lipnja 2014., koji je potpisao načelnik odjela Glavne uprave (GU) za tržišno natjecanje (u daljnjem tekstu: sporni dopis), Komisija je obavijestila DEI o odbijanju njegovih pritužbi. Prema Komisijinu mišljenju, predmetna tarifa nije činila državnu potporu jer kriteriji pripisivosti i prednosti nisu bili ispunjeni, tako da nije bilo potrebno pokrenuti službeni istražni postupak iz članka 108. stavka 2. UFEU-a.

Nakon tog dopisa DEI je Općem sudu podnio tužbu, upisanu pod brojem T-639/14, za poništenje odluke o odbijanju koja je u njemu sadržana.

Tijekom tog postupka Komisija je odlukom od 25. ožujka 2015.¹ (u daljnjem tekstu: prva pobijana odluka) povukla i zamijenila sporni dopis. U toj je odluci smatrala da arbitražna presuda ne sadržava dodjelu državne potpore u korist društva Mytilinaios, u biti zbog toga što je činjenica da je DEI dobrovoljno podvrgnuo njihov spor arbitraži odgovarala postupanju razumnog ulagača u tržišnom gospodarstvu i stoga ne čini prednost.

¹ Odluka Komisije C(2015) 1942 final od 25. ožujka 2015. (predmet SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Grčka – Navodna državna potpora u korist društva Alouminion SA u obliku tarifa električne energije nižih od troškova nakon arbitražne presude)

DEI je potom Općem sudu podnio tužbu, upisanu pod brojem T-352/15, za poništenje prve pobijane odluke.

Rješenjem od 9. veljače 2016. Opći sud utvrdio je da treba obustaviti postupak povodom tužbe u predmetu T-639/14. Međutim, odlučujući o žalbi, Sud² je ukinuo to rješenje i vratio predmet Općem sudu na ponovno odlučivanje, gdje je on upisan pod brojem T-639/14 RENV.

Komisija je 14. kolovoza 2017. donijela drugu odluku (u daljnjem tekstu: druga pobijana odluka)³, kojom se stavlja izvan snage i zamjenjuju sporni dopis i prva pobijana odluka. Oslanjajući se na razloge koji su istovjetni onima iznesenima u prvoj pobijanoj odluci, ta druga odluka potvrđuje da arbitražna presuda ne sadržava dodjelu državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

DEI je Općem sudu ponovno podnio tužbu za poništenje te druge odluke, upisanu pod brojem T-740/17.

Nakon što je spojilo tri predmeta u tijeku, treće prošireno vijeće Općeg suda prihvatilo je tri tužbe koje je podnio DEI i poništio kako sporni dopis tako i prvu i drugu pobijanu odluku (u daljnjem tekstu zajedno: pobijani akti). U svojoj presudi Opći sud objašnjava kvalifikaciju podnositelja pritužbe kao „zainteresirane strane” koja ima aktivnu procesnu legitimaciju protiv Komisijine odluke o neisticanju prigovora protiv državne mjere na temelju prava o državnim potporama. Osim toga, u pogledu merituma, u presudi se pojašnjava opseg Komisijine obveze da provjeri je li arbitražni sud koji ima ovlasti usporedive s onima redovnog državnog suda dodijelio prednost u smislu prava državnih potpora time što je utvrdio tarifu za opskrbu električnom energijom koja, ovisno o slučaju, ne odgovara tržišnoj cijeni.

Ocjena Općeg suda

Što se tiče dopuštenosti tužbe u predmetu T-740/17, koja je najprije ispitana, Opći sud ističe da druga pobijana odluka proizvodi pravno obvezujuće učinke u pogledu društva DEI. Naime, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, odluka kojom se utvrđuje nepostojanje potpore, kojom Komisija zaključuje prethodnu fazu ispitivanja, ima obvezujuće pravne učinke i u odnosu na zainteresiranu stranu. U tom pogledu Opći sud dodaje da DEI, u dijelu u kojem je tvrdio da predmetna tarifa čini potporu zabranjenu člankom 107. stavkom 1. UFEU-a koja je utjecala na njegove ekonomske interese, ima svojstvo „zainteresirane strane” u smislu članka 108. stavka 2. UFEU-a i članka 1. točke (h) Uredbe o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. UFEU-a⁴, kojoj je pobijanim aktima kojima se odbijaju njezine pritužbe spriječeno podnošenje očitovanja tijekom službenog istražnog postupka.

Stoga je dopuštena tužba društva DEI u dijelu u kojem se njome žele zaštititi njegova postupovna jamstva koja bi on kao zainteresirana strana imao u slučaju pokretanja službenog istražnog postupka na temelju članka 108. stavka 2. UFEU-a. U tom pogledu Opći sud pojašnjava da je cilj tužbenih razloga za poništenje koje je istaknuo DEI zapravo iskazati postojanje sumnji⁵ ili ozbiljnih poteškoća koje su trebale navesti Komisiju na pokretanje službenog istražnog postupka.

Što se tiče meritornog pitanja je li se Komisija morala susresti sa sumnjama ili ozbiljnim poteškoćama prilikom ocjene pritužbi koje je podnio DEI, Opći sud odbija Komisijin argument prema kojem bi se razuman privatni ulagač koji se nalazi u situaciji društva DEI odlučio za arbitražu te prihvatio da primjenjivu tarifu odredi arbitražni sud sastavljen od stručnjaka čija je ovlast ocjenjivanja ograničena parametrima usporedivima s onima koji su sadržani u arbitražnom sporazumu, tako da određivanje te tarife arbitražnog suda nije moglo imati učinak dodjele prednosti društvu Mytilinaios.

---

² Presuda od 31. svibnja 2017., DEI/Komisija ([C-228/16 P](#))

³ Odluka Komisije C(2017) 5622 *final* od 14. kolovoza 2017. (predmet SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Grčka – Navodna državna potpora u korist društva Alouminion SA u obliku tarifa električne energije nižih od troškova nakon arbitražne presude)

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 2015., L 248, str. 9.)

⁵ U smislu članka 4. stavaka 3. i 4. Uredbe o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. UFEU-a

U tom pogledu Opći sud potvrđuje da se, s obzirom na njegovu prirodu, kontekst u kojem se odvija njegova aktivnost, njegov cilj te pravila kojima podliježe, arbitražni sud, koji odlučuje na temelju arbitražnog postupka predviđenog zakonom i određuje tarifu električne energije pravno obvezujućom odlukom, protiv koje se može podnijeti pravni lijek pred nacionalnim sudovima, koja ima snagu pravomoćno presuđene stvari i koja vrijedi kao ovršni naslov, mora smatrati tijelom koje izvršava ovlast koja proizlazi iz prerogativa javne vlasti. Stoga se arbitražni sud može izjednačiti s redovnim državnim sudom.

S obzirom na to i na podjelu nadležnosti između nacionalnih sudova i Komisije u području nadzora državnih potpora, nacionalni sudovi sami mogu povrijediti obveze koje imaju na temelju članka 107. stavka 1. i članka 108. stavka 3. UFEU-a te time omogućiti ili nastaviti dodjelu nezakonite potpore ili postati instrument u tu svrhu, što je u Komisijinoj nadležnosti nadzora.

Stoga, kako bi mogla otkloniti svaku sumnju ili ozbiljnu poteškoću u pogledu pitanja sadržava li predmetna tarifa, utvrđena arbitražnom presudom, prednost u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, Komisija je bila dužna izvršiti nadzor nad time ispunjava li neprijavljena državna mjera, kao što je to predmetna tarifa, ali koju osporava podnositelj pritužbe, pojam državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, uključujući kriterij prednosti. Taj nadzor zahtijeva složene ekonomske ocjene koje se odnose, među ostalim, na usklađenost navedene tarife s normalnim tržišnim uvjetima.

Međutim, ograničavajući svoju analizu na pitanje bi li se privatni operater podvrgnuo arbitraži koju je prihvatio DEI, Komisija je te složene ocjene prenijela na grčka tijela, pri čemu je povrijedila svoju vlastitu dužnost nadzora. Osim toga, s obzirom na informacije koje je DEI podnio tijekom upravnog postupka, Komisija je morala provesti vlastitu analizu pitanja je li metoda utvrđivanja troškova društva DEI, kako ju je primijenio arbitražni sud, bila prikladna i dovoljno uvjerljiva za utvrđivanje da je predmetna tarifa u skladu s normalnim tržišnim uvjetima.

Budući da Komisija u drugoj pobijanoj odluci nije ispunila svoje zahtjeve nadzora, Opći sud utvrđuje da je ona trebala naići na ozbiljne poteškoće ili imati sumnje zbog kojih je potrebno pokrenuti službeni istražni postupak. Stoga Opći sud prihvaća tužbu u predmetu T-740/17 i poništava drugu pobijanu odluku.

Budući da je druga pobijana odluka tako proglašena ništavom, njome se ne može staviti izvan snage i zamijeniti ni prva pobijana odluka ni sporni dopis. Stoga tužba za poništenje prve pobijane odluke zadržava svoj predmet.

S obzirom na gotovo istovjetan sadržaj prve i druge pobijane odluke, Opći sud zbog istih razloga prihvaća tužbu u predmetu T-352/15 i poništava prvu pobijanu odluku. Budući da se njome više ne može staviti izvan snage i zamijeniti sporni dopis, predmet T-639/14 RENV također zadržava svoj predmet.

Nakon što je tužbu proglasio dopuštenom, Opći sud utvrđuje da je sporni dopis, koji je konačno stajalište službi Komisije o pritužbama društva DEI jer ih je ona time odbila, zahvaćen formalnom pogreškom jer ga je morala usvojiti Komisija kao kolegijalno tijelo, a ne načelnik odjela GU-a za tržišno natjecanje, zbog čega ga je sama Komisija stavila izvan snage i zamijenila. Osim toga, Opći sud potvrđuje da je Komisija trebala naići na ozbiljne poteškoće ili sumnje u postojanje državne potpore ili barem da nije imala pravo isključiti takve sumnje jer se arbitražna presuda nije mogla pripisati Grčkoj Državi. Naime, podsjećajući na to da je arbitražna presuda po svojoj prirodi i pravnim učincima usporediva s presudama redovnog grčkog suda, tako da je treba kvalificirati kao akt javne vlasti, Opći sud ističe da je društvo DEI u dovoljnoj mjeri dokazalo tu pripisivost.

Opći sud stoga, prihativši treću tužbu, također poništava sporni dopis.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293